

Sygn. akt: X C 473/20 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2020 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Katarzyna Malinowska

Protokolant: -----

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2020 r. w Toruniu

sprawy z powództwa Skarb Państwa - Komendant Wojewódzki Policji w B.

przeciwko M. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8543 zł (osiem tysięcy pięćset czterdzieści trzy złote) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 lutego 2020 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 500 zł (pięćset złotych) nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSR Katarzyna Malinowska

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa – Komendant Wojewódzki Policji w B. dnia 28 lutego 2020 r. wniósł do tutejszego sądu powództwo przeciw M. S. o zapłatę kwoty 8543 zł, która stanowić miała równowartość odszkodowania wypłaconego funkcjonariuszowi Policji za szkodę spowodowaną bezprawnym działaniem pozwanego (k. 4 i n.).

W odpowiedzi na pozew z dnia 10 sierpnia 2020 r. pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa w całości (k. 75 i n.). Argumentował, że w sprawie nie zachodzą przesłanki umożliwiające zastosowanie art. 441 § 3 k.c., gdyż pomiędzy stronami brak było solidarnej odpowiedzialności za naprawienie szkody poszkodowanego funkcjonariusza, podobnie nie sposób doszukać się podstaw odpowiedzialności in solidum. Z ostrożności procesowej wnioskowano o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ortopedy, kwestionując wysokość faktycznie doznanego uszczerbku na zdrowiu.

W dalszym toku postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił, co następuje

Dnia 7 października 2020 r. funkcjonariusz Z. S. (1) pełnił służbę. W czasie jednej z interwencji agresywnie zachowujący się pozwany naruszył jego nietykalność cielesną – stosując przemoc fizyczną, spowodował u niego skręcenie palca pierwszego ręki prawej.

Okoliczność bezsporna, ponadto dowód:

- protokoły przesłuchania świadków z dnia 7 i 8.10.2017 r., k. 20–22,
- dokumentacja medyczna, k. 24–25,
- protokół powypadkowy nr 45/2017r. z dnia 29.11.2017 r., k. 14–15,
- wyrok Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 13.07.2018 r., sygn. VIII K 1542/17, k. 10–12,
- wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 28.02.2019 r., sygn.. IX Ka 783/18, k. 13.

Po przeprowadzeniu stosownego postępowania (...) Rejonowa Komisja Lekarska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w B. w oparciu o rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie badania uszczerbku na zdrowiu funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu (Dz.U. z 2014 r., poz. 866, zał. 2) ustaliła stopień uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza Z. S. (1) na 10%.

W konsekwencji na podstawie art. 2 pkt 1 w zw. z art. 11 ust. 1, art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 34 ust. 1 i 2 pkt 7 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1448) funkcjonariuszowi przyznano, a następnie wypłacono odszkodowanie w wysokości 8543 zł.

Dowód:

- orzeczenie RKLBy- (...) - (...) z dnia 6.08.2018 r., k. 16–17,
- decyzja nr (...) z dnia 6.09.2018 r., k. 18,
- dowód przelewu z dnia 12.09.2018 r., k. 19.

Po wypłacie środków powód dwukrotnie wzywał pozwanego do dobrowolnej zapłaty równowartości odszkodowania, jednak kierowane pisma nie przyniosły rezultatu.

Dowód:

- wezwanie do dobrowolnej wpłaty dnia 8.08.2019 r. z dowodem doręczenia, k. 26–27,
- wezwanie ostateczne przedprocesowe z dnia 13.11.2019 r. z dowodem doręczenia, k. 28–29.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w całości na podstawie dokumentów przedłożonych przez stronę powodową. W ocenie Sądu należało je ocenić jako w pełni wiarygodne, przede wszystkim dlatego, że dotyczyły – jeśli nie w całości, to przynajmniej w zasadniczej części – okoliczności bezspornych.

W toku postępowania strona powodowa zgłaszała wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka – poszkodowanego Z. S. (1). Z kolei pozwany domagał się przeprowadzenia opinii biegłego ortopedy, który wobec kwestionowania przez stronę pozwaną wysokości stwierdzonego przez policyjną komicję stopnia uszczerbku na zdrowiu, ustaliłby jego rzeczywistą wysokość. Oba te wnioski Sąd oddalił w postanowieniu z dnia 28 października 2020 r., jako że w ocenie Sądu nie przyczyniłyby się do lepszego wyjaśnienia okoliczności sprawy, a doprowadziłyby jedynie do przewleczenia postępowania i zwiększenia jego kosztów. Zeznania świadka miały powielać ustalone już okoliczności zdarzenia, zaś opinia biegłego miała prowadzić do niedopuszczalnej w tych okolicznościach zmiany wysokości roszczenia.

Sąd zważył, co następuje

Strony niniejszego postępowania pozostawały w sporze co do kwalifikacji prawnej roszczenia powoda, zasadniczo nie kwestionując przy tym okoliczności faktycznych zdarzenia (w odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego w jednym zdaniu podawała w wątpliwość przebieg interwencji). W świetle prawomocnego wyroku karnego Sądu na podstawie art. 11 k.p.c. związany był jego rozstrzygnięciem co do faktu popełnienia przestępstwa – tu: naruszenia nietykalności cielesnej Z. S. (2) poprzez skręcenie kciuka (palca pierwszego) prawej dłoni (pkt. III wyroku w sprawie VIII K 1542/17).

Przeciwnie stanowiska stron dotyczyły dopuszczalności dochodzenia przez Skarb Państwa świadczenia regresowego od sprawcy szkody (pозwanego). Stanowisko powoda opierało się na roszczeniu regresowym sensu largo (art. 441 § 3 k.c.; „Ten, kto naprawił szkodę, za którą jest odpowiedzialny mimo braku winy, ma zwrotne roszczenie do sprawcy, jeżeli szkoda powstała z winy sprawcy” per analogiam), o którego dopuszczalności przesądziła uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2008 r. w sprawie III CZP 13/08.

Strona pozwana argumentowała, że nie istnieje jedno świadczenie, do którego spełnienia zobowiązani byłiby zarówno sprawca szkody, jak i Skarb Państwa jako pracodawca. Wskazywano, że Skarb Państwa nie naprawia szkody, za którą jest odpowiedzialny mimo braku winy – jego odpowiedzialność wynika wprost z ustawy, którą związany nie jest pozwany. W konsekwencji nie ma podstaw do żądania zwrotu wypłaconego świadczenia. Podkreślano, że w procesie regresowym górną granicą odpowiedzialności pozwanego jest suma, którą sam byłby zobowiązany świadczyć na podstawie prawa cywilnego. Tymczasem w zaistniałej sytuacji pozwany nie był zobowiązany do wypłaty jakiegokolwiek świadczenia wynikającego z ustawy o policyjnych odszkodowaniach. Świadczenie to nie zalicza się bowiem do katalogu świadczeń należnych poszkodowanemu od sprawcy szkody.

Za zasadne w niniejszej sprawie Sąd uznał stanowisko zaprezentowane przez stronę powodową. Jak trafnie zauważył Sąd Najwyższy w przytoczonej uchwale (aktualnej mimo zmiany stanu prawnego) świadczenie Skarbu Państwa wypłacone poszkodowanemu funkcjonariuszowi ma charakter odszkodowania, pełni rolę kompensacyjną. Nie zmienia tego faktu sposób jego obliczania – odmienny od zasad panujących w typowym procesie cywilnym. Jak jednoznacznie wskazuje przytoczona uchwała, w sprawie roszczenia regresowego Skarbu Państwa od sprawcy szkody dopuszczalna jest analogia legis z przepisu art. 441 § 3 k.c. Przeciwnie wywody strony pozwanej w niniejszej sprawie w ocenie Sądu były nietrafne.

W tym stanie rzeczy należało ocenić, czy dopuszczalne było kwestionowanie wysokości wypłaconego funkcjonariuszowi świadczenia? W ocenie Sądu odpowiedź na to pytanie winna być przecząca. Charakter świadczenia regresowego powoduje, że zobowiązany powinien zwrócić to, co druga strona świadczyła na niego na rzecz uprawnionego. W niniejszym przypadku właściwa na podstawie odrębnych przepisów komisja MSW dokonała oceny uszczerbku na zdrowiu poszkodowanego funkcjonariusza, a następnie przyznano i wypłacono mu odszkodowanie. Niniejsze postępowanie nie było prowadzone w kierunku ustalenia wysokości odszkodowania na rzecz poszkodowanego, a raczej quasi zwrotu wydatków związanych z naprawieniem szkody w zastępstwie pozwanego. Na podstawie art. 441 § 3 k.c. należało ustalić, czy świadczenie regresowe wynika z wypłaty przez stronę powodową na podstawie przepisów szczególnych odszkodowania za zawinione działania pozwanej stanowiące czyn niedozwolony (art. 415 k.c.), przyjmując wartość szkody jako równowartość wypłaconego już poszkodowanemu świadczenia. Tym samym zbędne było przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego lekarza ortopedy, gdyż w istocie to nie stan zdrowia poszkodowanego funkcjonariusza Policji wymagał w niniejszym procesie ustalenia, a jedynie wysokość wypłaconego odszkodowania (por. np. wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 4 sierpnia 2017 r., sygn. II Ca 580/17).

Ustaliwszy zatem, że pozwany ponosi odpowiedzialność za rozstrój zdrowia Z. S. (1) oraz że w następstwie przedmiotowego zdarzenia Skarb Państwa na podstawie odrębnych przepisów wypłacił funkcjonariuszowi świadczenie odszkodowawcze w wysokości 8543 zł, jako oczywiście zasadne jawiło się roszczenie regresowe Skarbu Państwa w stosunku do pozwanego (sprawcy).

W tym stanie rzeczy orzekając na podstawie art. 441 § 2 k.c. per analogiam w zw. z art. 15 z.zs² ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz

wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.) Sąd uwzględnił powództwo w całości. W pkt. I zasądono kwotę główną 8543 zł stanowiącą równowartość wypłaconego odszkodowania wraz z odsetkami za opóźnienie od 27 lutego 2020 r.

W pkt. II pozwanego na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. obciążono kosztami procesu poniesionymi przez stronę powodową. Zasądzona kwota 1800 zł odpowiada wynagrodzeniu pełnomocnika zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265). W pkt. III. na podstawie art. 113 w zw. z art. 83 ust. 2 oraz art. 13 ust. 1 pkt. 5 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążono pozwanego kosztami opłaty sądowej, od której uiszczenia powód na podstawie art. 94 cytowanej ustawy był zwolniony.